

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDF2-411/2/03/AI

Warszawa, 2003.02.21

DECYZJA Nr DDF- 7 /2003

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez ComputerLand S.A. w Warszawie kontroli nad spółką Projekty Bankowe Polsoft Sp. z o.o. w Poznaniu.

UZASADNIENIE

W dniu 30 grudnia 2002 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „organem antymonopolowym”, wszczął na wniosek spółki ComputerLand S.A. w Warszawie, zwanej dalej „ComputerLand”, na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji polegającej na przejęciu przez ComputerLand kontroli nad spółką Projekty Bankowe Polsoft Sp. z o.o. w Poznaniu, zwaną dalej „PB Polsoft”.

Z przekazanych przez ComputerLand informacji wynika, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji - przekroczył 50 mln EURO. We wniosku zgłoszeniowym podano, że obrót PB Polsoft w roku obrotowym poprzedzającym zgłoszenie zamiaru przekroczył 10 mln EURO oraz łączny udział w rynku przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji przekroczył 20%. Wobec spełnienia przesłanek art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz niespełnienia przesłanek art. 13 pkt 1 lit. a) i pkt 2 ustawy, na spółce ComputerLand - jako przedsiębiorcy przejmującym kontrolę nad PB Polsoft - spoczywał obowiązek zgłoszenia organowi antymonopolowemu zamiaru przedmiotowej koncentracji. Zgłoszenie powyższe dokonane zostało z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnicy koncentracji.

ComputerLand prowadzi działalność głównie w zakresie sprzedaży i produkcji sprzętu, oprogramowania komputerowego oraz usług w zakresie technologii informatycznych (tzw. rynek IT). Spółka obecna jest zwłaszcza w segmencie usług integracyjnych oraz

produkcji oprogramowania dla sektora opieki zdrowotnej, a także przemysłowego i użyteczności publicznej.

ComputerLand jest spółką notowaną na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, jej akcje są rozproszone i nie ma akcjonariusza dominującego, który dzięki posiadanym akcjom lub prawu głosu kontrolowałby spółkę. ComputerLand tworzy grupę kapitałową, w skład której wchodzi 7 podmiotów zależnych. Spółki te, podobnie jak ComputerLand, prowadzą działalność na rynku IT.

PB Polsoft prowadzi działalność w zakresie sprzedaży i produkcji oprogramowania i sprzętu komputerowego dla sektora bankowo-finansowego. Spółka należy do grupy kapitałowej kontrolowanej przez Bank Zachodni WBK S.A. we Wrocławiu i nie posiada podmiotów zależnych.

Opis i przyczyny transakcji.

Przedmiotowa transakcja polegać będzie na przejęciu przez ComputerLand kontroli nad PB Polsoft w wyniku nabycia 100% udziałów tej Spółki.

W ocenie zgłaszającego bezpośrednią przyczyną planowanej koncentracji jest konieczność wzmocnienia potencjału wynikającego z prowadzonej działalności, w tym zwłaszcza jej dużej kapitałochłonności, konieczności rozwoju technologii i wzrostu wymagań odbiorców. Rozpoczęcie współpracy powinno poprawić jakość świadczonych usług oraz rozszerzyć ich katalog. Jednocześnie zdaniem strony planowana koncentracja pozwoli – dzięki wykorzystaniu potencjału uczestników koncentracji – sprostać rosnącej konkurencji ze strony firm krajowych, jak i zagranicznych, w szczególności wobec planowanego członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ.

Zgodnie z art. 17 ustawy organ antymonopolowy, w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Ocena oddziaływania koncentracji na stan konkurencji wymaga określenia rynków właściwych zarówno w aspekcie geograficznym, jak i produktowym, na które koncentracja wywiera wpływ.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria ustawowe stwierdzić należy, że w niniejszej koncentracji rynkiem produktowym jest rynek technologii informatycznych (rynek IT). W rynku tym wyróżnić można następujące segmenty:

- produkcji i dystrybucji sprzętu,
- usług związanych z integracją oprogramowania,
- produkcji i dostawy oprogramowania,

- usług informatycznych,
- usług szkoleniowych.

Uwzględniając podział rynku IT na ww. segmenty należy stwierdzić, iż ComputerLand prowadzi działalność w zakresie produkcji i dystrybucji sprzętu, usług związanych z integracją oprogramowania, produkcji i dostawy oprogramowania oraz usług informatycznych, a PB Polsoft w zakresie produkcji i dystrybucji sprzętu oraz produkcji i dostawy oprogramowania. Jednocześnie podkreślić należy, że ComputerLand specjalizuje się w produkcji oprogramowania dla sektora opieki zdrowotnej, a także oprogramowania przemysłowego i użyteczności publicznej, natomiast PB Polsoft specjalizuje się w produkcji oprogramowania dla sektora bankowo-finansowego. Co prawda, ComputerLand i PB Polsoft działają na tych samych segmentach (produkcja sprzętu oraz oprogramowania), jednakże z uwagi na różny krąg odbiorców Spółki te nie działają na żadnym rynku wspólnym. Odbiorcami produktów ComputerLandu jest głównie sektor opieki zdrowotnej, a PB Polsoft sektor bankowo-finansowy.

Za przyjęciem za rynek produktowy rozpatrywanej koncentracji całego rynku IT, mimo wyróżnienia poszczególnych segmentów tego rynku, przemawia fakt, iż dokładne rozgraniczenie pomiędzy jego segmentami ulega zatarciu z powodu zmian technologicznych w tym sektorze. Rozumowanie takie znajduje potwierdzenie w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 31 stycznia 2002 r. w sprawie HP/Compaq, w której Komisja uznała, iż mimo wyróżnienia w rynku usług IT segmentów, które odpowiadają standardom przyjętym przez przedsiębiorców świadczących usługi IT, właściwym rynkiem produktowym tej branży może być rynek wszystkich usług IT. Dokładne rozgraniczenie określonych kategorii usług ulega stopniowemu zatarciu z powodu szybkich zmian technologicznych w sektorze IT oraz wysokiemu stopniowi substytucyjności po stronie podaży. Jednocześnie zauważyć można, iż wraz z szybkimi zmianami w sektorze IT, związanymi z postępem technologicznym i wprowadzaniem nowych produktów i usług, na rynek ten wkraczają firmy świadczące usługi w branżach pokrewnych, np. w zakresie telekomunikacji czy produkcji sprzętu komputerowego.

Ze względu na to, iż każda koncentracja podlega ocenie z punktu widzenia „zasady skutku”, określonej w art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, także przedmiotowa transakcja powinna zostać oceniona pod względem skutków, jakie wywoła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Biorąc pod uwagę, iż zarówno ComputerLand, jak i PB Polsoft prowadzą działalność na terenie Polski oraz ze względu na rodzaj oferowanych usług i ich właściwości, jak i preferencje odbiorców usług, w ocenie organu antymonopolowego w analizowanym przypadku za rynek właściwy geograficznie, na który koncentracja może wywrzeć wpływ, należy uznać obszar Polski.

Na polskim rynku IT w 2001 r. działało ponad 800 firm informatycznych. Do największych (na podstawie raportu „TELEINFO 500 – Polski Rynek Teleinformatyczny 2001 r.”¹) pod względem przychodów ze sprzedaży należały: Hewlett-Packard, PROKOM, Action Sp. z o.o., ABC Data Sp. z o.o., Tech Data Polska Sp. z o.o. i IBM. Według danych zawartych w ww. raporcie (tabela przedstawiająca 200 największych firm informatycznych obecnych na polskim rynku w 2001 r.) można szacować, iż udziały ww. grup w polskim rynku IT, kształtowały się na poziomie od ok. 2% do ok. 6%. Na liście tej ComputerLand z udziałem na poziomie ok. 2% został sklasyfikowany na miejscu 10, a PB Polsoft z udziałem na poziomie ok. 0,1 % na miejscu 160.

¹ Polski Rynek Teleinformatyczny 2001 TELEINFO 500 raport, wyd. Migut Media S.A., lipiec 2002 r.,

Uwzględniając podział rynku IT na poszczególne segmenty, udział uczestników koncentracji, w oparciu o dane zamieszczone w ww. raporcie TELEINFO 500, przedstawiał się następująco (dane dla grup):

- w zakresie produkcji i dystrybucji sprzętu udział ComputerLandu nie przekraczał 2%, udział PB Polsoft można szacować jako marginalny (spółka niesklasyfikowana w raporcie),
- w zakresie usług związanych z integracją oprogramowania udział ComputerLandu kształtował się na poziomie ok. 8%, udział PB Polsoft można szacować jako marginalny,
- w zakresie produkcji i dostawy oprogramowania udział ComputerLandu kształtował się na poziomie ok. 4%, a PB Polsoft na poziomie ok. 0,5%. W tym segmencie rynku IT wyróżnić można produkcję oprogramowania finansowo-bankowego (szacunkowy udział PB Polsoft wynosił ok. 7%, ComputerLand nie został uwzględniony wśród 22 producentów oprogramowania finansowo-bankowego),
- w zakresie usług informatycznych udział ComputerLandu szacowany był na ok. 5%, a PB Polsoft na ok. 0,2%. W segmencie tym wyróżnić można m.in.: usługi serwisowe (szacunkowy udział ComputerLandu wynosił ok. 5%, a PB Polsoft ok. 0,3%), oraz usługi instalacyjne (szacunkowy udział ComputerLandu wynosił ok. 13%, udział PB Polsoft można szacować na marginalny),
- w zakresie usług szkoleniowych zarówno spółka ComputerLand, jak i PB Polsoft nie zostały sklasyfikowane w raporcie.

Na rynku polskim w 2001r. w segmencie produkcji i dystrybucji sprzętu działalność prowadziło ponad 300 firm, w segmencie usług związanych z integracją oprogramowania ok. 250, w segmencie produkcji i dostawy oprogramowania ok. 280 firm (w tym ok. 20 producentów oprogramowania finansowo-bankowego), w segmencie usług informatycznych ok. 510 firm, a w segmencie usług szkoleniowych ok. 210 firm. Wiele firm prowadzi działalność we wszystkich lub kilku segmentach rynku IT równocześnie.

Przyjmując natomiast, na podstawie ww. raportu TELEINFO 500, za kryterium wyznaczenia rynku przychody osiągnięte z dostaw rozwiązań informatycznych dla poszczególnych sektorów gospodarki, udział ComputerLandu, w tych sektorach w których został sklasyfikowany, wynosił odpowiednio:

- dla banków i instytucji finansowych ok. 11%,
- dla telekomunikacji ok. 6%,
- dla przemysłu ok. 8%,
- dla administracji ok. 5%,
- dla służby zdrowia ok. 33%.

PB Polsoft został jedynie sklasyfikowany wśród dostawców rozwiązań informatycznych dla banków i instytucji finansowych z udziałem na poziomie ok. 1,3%.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że w przedmiotowej transakcji brak jest rynku właściwego, na który może ona wywierać wpływ w ujęciu horyzontalnym. Jednocześnie koncentracja nie wywołuje skutków rynkowych w układzie wertykalnym i konglomeratowym.

Skutki koncentracji.

W ocenie organu antymonopolowego rozdrobnienie rynku IT i silna konkurencja sprawiają, że planowana transakcja nie wpłynie w znaczący sposób na stan konkurencji w Polsce. Łączny udział uczestników koncentracji w polskim rynku IT w 2001 r. (mierzoną wielkością przychodu) nie przekracza bowiem 3 %.

Należy zaznaczyć, że oferty z zakresu technologii informatycznych ComputerLandu i PB Polsoft w przeważającej części nie pokrywają się, można je uznać natomiast za komplementarne. ComputerLand obecny jest zwłaszcza w segmencie usług informatycznych dla służby zdrowia. PB Polsoft specjalizuje się natomiast w produkcji oprogramowania dla sektora finansowo-bankowego.

Podane dane i informacje wskazują, iż ComputerLand, poprzez przejście kontroli nad przedsiębiorcą specjalizującym się w produkcji oprogramowania dla sektora finansowo-bankowego, uzyskuje możliwość lepszej pozycji ofertowej wobec innych uczestników rynku IT i będzie musiał się nadal liczyć z istniejącą na tym rynku konkurencją.

Wobec powyższego oraz w związku z tym, iż w wyniku omawianej koncentracji nie powstanie, ani nie umocni się pozycja dominująca ComputerLandu na krajowym rynku IT i konkurencja na tym rynku nie zostanie istotnie ograniczona, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

DYREKTOR

Departamentu Instytucji Finansowych,
Usług i Rolnictwa
Marek Wojtkiewicz

Otrzymuje:

ComputerLand SA

za pośrednictwem:

Pana Piotra Kryczka
Kancelaria prawna
Beata Gessel, Andrzej Chajec i Wspólnicy
Spółka jawna
ul. Widok 8
00-023 Warszawa